

Post-Diaspora Koşulları

Devletler Arası Sosyal Koruma, Ulusötesi Okullaşma ve Sınır Ötesi İnsan Güvenliği

Michel S. Laguerre

Özgün Adı: The Postdiaspora Condition Crossborder Social Protection, Transnational Schooling, and Extraterritorial Human Security © Palgrave Macmillan; First edition USA 2017: ISBN 978-3-319-52260-9

GAV Perspektif Yayınları*, 2022

© Göç Araştırmaları Vakfı İktisadi İşletmesi

Sertifika No.: 43715

GAV PERSPEKTİF

Hacettepe Mah. Fener
Sk. No: 5 06230

Altındağ Ankara/Türkiye

+90 (312) 473 79 11

gavperspektif.com
bilgi@gavperspektif.com
siparis@gavperspektif.com

Twitter: @gavperspektif
Instagram: @gavperspektif

GAV Perspektif Yayınları - 22

ISBN: 978-605-71985-2-5

Karton Kapak

Çeviren

Akın Emre Pilgir

Editör

Bahar Cebe

Musahhih

Tuğçe Genç

Kapak & Dizgi

Hafize Pala

1. Baskı

Kasım 2022

Ankara

Baskı

Genç Ofset • Sertifika No: 44574

Zübeyde Hanım Mah. Süzgin Sk. No: 18 İskitler Altındağ/Ankara

© Kitabın tüm yayın hakları GAV Perspektif Yayınları'na aittir. Tanıtım amacıyla, kaynak göstermek şartıyla yapılacak sınırlı alıntılar dışında, yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir elektronik veya mekanik araçla çoğaltılamaz. Eser sahiplerinin manevi ve mali hakları saklıdır.

Post-Diaspora Koşulları

Devletler Arası Sosyal
Koruma, Ulusötesi
Okullaşma ve Sınır Ötesi
İnsan Güvenliği

Michel S. Laguerre

Çev. Akın Emre Pilgir

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ VE TEŞEKKÜRLER	IX
BÖLÜM 1 GİRİŞ	1
Veri Tabanı	4
Kitabın Planı	6
Referanslar	11
BÖLÜM 2 POST-DİASPORA MESELESİ	13
Eşitsizliği Yeniden Üretme	14
Literatür Taraması	21
"Post-Disaspora"daki "Post"	24
Post-Disasporanın Anlam Kümesi	26
Post-Disaspora Modelleri	31
Kozmo-Ulusal Post-Disaspora Modeli	33
Referanslar	35
BÖLÜM 3 SINIRLAR ÖTESİ SOSYAL KORUMA	39
Literatür Taraması	42
II. Dünya Savaşı Öncesi Sosyal Güvenlik	47
Fransız Muhacirlere Yönelik Sosyal Güvenlik Koruması	54
Muhacirler İçin Sosyal Güvenlik	60
Sosyal Güvenliğin Eşitsiz Manzarası	63
Sosyal Güvenlik ve Yurttaşlık	65
Sosyal Güvenlik ve Post-Disaspora Koşulları	69
Sonuç	71
Referanslar	74
BÖLÜM 4 ULUSÖTESİ OKULLAŞMA	81
Literatür Taraması	82
Göçmenlerin Ulusötesi Okullaşması	86

Kozmo-Ulusal Eğitim	88
Yurt Dışındaki Fransız Okullarını Çerçeveleme Meselesi	90
Fransa'nın Sınır Ötesi Okullaşmasının Gelişimi	91
Kozmo-Ulusal Ağ	96
Kozmo-Ulusal Bütçe Süreci	99
Kozmo-Ulusal Eğitim Altyapısı	100
Kozmo-Ulusal Eğitim Etkinlikleri	100
Yerel Okul Krizlerinin Kozmo-Ulusal İdaresi	102
Yurt Dışındaki Fransız Okullarının Ağında Yaşanan Mutasyonlar	104
Eurocampus'ün Yükselişi	105
Düğümün Heterojenliği	109
Kozmo-Ulusal Hareketlilik	111
Sınır Ötesi Okullaşma ve Post-Diaspora Koşulları	112
Referanslar	115
BÖLÜM 5 SINIR ÖTESİ İNSAN GÜVENLİĞİ	121
Araştırmanın Kapsamı	123
Literatür Taraması	125
Kozmo-Ulusal Aktör	127
Fransa'nın Centre De Crise'si ve Haiti Depremi (2010)	131
Sınır Ötesi Bürokrasi: Daralma ve Zamansallık	137
Kozmo-Ulusal Bir Düğüm Olarak Elçilikler	139
İnsani Güvenlik ve Post-Disaspora Koşulları	142
Sonuç	144
Referanslar	147
BÖLÜM 6 KOZMO-ULUSAL DEVLET	149
Literatür Taraması	149
Yeniden Yaratılan Devlet	152
Kozmo-Ulusal Devleti Yansıtan Metaforlar	156
Kozmo-Ulusal Merkezli Devlet	158
Kozmo-Ulusal Yasaların Üretilmesi	160
Sınır Ötesi Yetki Alanı	161
Yurt Dışında Oy Kullanma	163
Devletin İdari Hizmetlerinin Kozmo-Ulusallaşması	165
Kozmo-Ulusun Yönetimi	168
Kozmo-Ulusal Yeniden Birleşme Politikası	171
Misafir Ülke ve Kozmo-Ulus	173
Transglobal Etkileşim Alanlarının Yeniden Şekillendirilmesi	174

Kozmo-Ulus ve Devlet Arasındaki Gerilim	176
Kozmo-Ulusal Devletler Arasındaki İlişkiler	177
Kozmo-Ulusal Devlet İçindeki Hareketlilik	178
Post-Diaspora ve Kozmo-Ulusal Devlet	182
Referanslar	183
BÖLÜM 7 SONUÇ: POST-DİASPORA KOŞULLARI	187
Diaspora Madunluğunu Doğal Olmaktan Çıkarma	189
Diaspora/Post-Diaspora	190
Kozmo-Ulus ve Post-Diaspora	192
Post-Diasporanın Topluluk Boyutu	195
Post-Diasporanın Hukuki Boyutu	197
Post-Diaspora Performansları	198
Post-Diaspora Bilinci	199
Post-Diaspora Koşulları	200
Referanslar	202
DİZİN	203

ÖNSÖZ VE TEŞEKKÜRLER

Uluslararası göç çalışmalarında genel eğilim, fenomenin yerleşimiyle ilgili temel unsurların bulunduğu mevki olarak alıcı devlete odaklanmaktadır çünkü bu eskiden orada olanların hakları ve gündelik faaliyetlerine etki etmeden yeni gelenlerin bütünleştirilmesini, dahil edilmesini ve özümsemesini kolaylaştırıp hızlandırabilmektedir. Nüfusun sınır ötesine dağılma pratiğiyle ilişkili bu tekil görüş, kamusal politikaları üreten ve yerel belediye yönetimleri için yararlı olan büyük miktardaki veri ve analizin üretilmesine katkıda bulunmuştur. Fakat ulus, devlet ve göçmen toplulukların yeniden birleşmesi, yeniden kurgulanması ve dönüşümü ile bu çok yönlü kozmo-ulusal bağlardan gelişip türeyen küresel ağlar da dahil olmak üzere toplama ait dinamikler hakkında çok az içgörü üretmektedir. Buna karşılık muhacir (*emigrant*) topluluğunun refahıyla ilgilenme konusunda göç veren devletin rolü, ancak yakın zamanda sürdürülen analitik sorgulamaların nesnesi olmuştur. Bu doğrultuda eldeki kitap, bir yanda göç veren devletin deniz aşırı yurttaşlarının sosyal koruması, eğitimi ve beşerî güvenliğine yaptığı katkılara ilişkin analizle bir boşluğu doldurmayı, diğer yanda diaspora statüsünün özgürleştirici bir başkalaşımı olarak post-diaspora koşullarının yükselişini açıklamayı hedeflemektedir.

Diasporanın parlamentoda temsil edilmesi ve çok sahalı ulus üzerine yazdığım önceki iki kitapta, ana vatanın diasporasıyla sembolik düzlemde yeniden birleşmesi ve aynı mantuktan hareketle ulusun kozmo-ulusa dönüşmesinin sonucunda, bir devlet kurumunun (parlamento) eylem sahasının dönüşümü ve genişlemesini

açıkladım. Uluslararası göçe ait bu iki kamusal politika unsurunun harekete geçirilmesiyle, bakışımı diaspora ve post-diaspora meselesinin yeniden sorunsallaştırılmasına böylece gözlerimizin önünde evrilen mutasyon sürecine ışık tutmaya çevirmeyi gerekli buldum. Devletlerin muhacir nüfuslarına sınır ötesi hizmetleri nasıl sunduğunu ve bu mekanizmaların post-diaspora koşullarının yerleşmesiyle işler hale getirilmesine nasıl katkıda bulunduğunu açığa çıkarma gayretiyle bu cildin sorguladığı, belgelediği ve yapıçözüme soktuğu şey bu mutasyon sürecidir.

Kitap devletin sunduğu sınır-ötesi hizmetlere, kurumların geliştirdiği hudut ötesi mekanizmalara ve bu amaçlara ulaşmak için kullanılan sınır ötesi idare ve yönetim formlarına odaklanmaktadır. Aynı zamanda süreç içinde küresel nüfus hareketliliği, kapsayıcı düzenleyici mekanizmalar, sınır ötesi yetki alanı ve hepsinden öte post-diaspora koşullarının yükselişi gibi meseleleri ele almaktadır. Bu çalışmadan çıkan şey, karmaşık bir sınır ötesi düzenlemeyle idare, sınır ötesi kurumlar ve örgütlerin çokluğu, devletin yürüttüğü bu sınır ötesi faaliyetlere hukuki zemin sunan yeni yasaların üretimidir. Muhacirlerin yurt dışında yaşamalarına rağmen yurttaşlık statüsünü taşıma, ana vatan sakinlerine sunulanlarla aynı devlet hizmetlerine erişme ve parlamenter temsiliyetle çok sahalı ulusun ve genişlemiş devletin yönetimine katkıda bulunma becerileri, post-diaspora koşullarının icrası için kozmo-ulusal bir bağlam yaratmaktadır.

Bu kitabı yazarken sorunun kavramsallaştırılmasında, çevrim içi ve dışı verilerin derlenmesinde veya devlet yetkilileriyle yapılan röportajların yazıya geçirilmesinde yardımcı olmuş çoğu insana ve her tür tavsiyeyle önerilerini sunan yahut ilk taslaklara yorumlar getiren kişilere büyük şükran borçluyum. Çeşitli yollarla kitabın tamamlanmasına doğrudan katkıda bulunan kişiler arasında özellikle, içlerinde Jack Citrin, Katherine Nguyen, Nick Robinson, Paul King ve Julie Lefevre'nin olduğu Yönetimsel Araştırmalar Enstitüsü personeline teşekkür etmek istiyorum. İlaveten Doe Kütüphanesi'ndeki kütüphaneciler, Boalt Hukuk Okulu, Kent ve Bölgesel Planlama

ve Yönetimsel Araştırmalar Enstitüsü sürecin geneli boyunca çok yardımcı oldular. Benzer şekilde kampüsteki Lisans Öğrencileri Araştırma Stajyerlik Programı'ndan şu öğrenciler, projeye yaptıkları çok boyutlu katkılarla takdirimi hak ediyorlar: Molly Hayes, Nancy Lam, Fatemah Adlparvar, Stephanie Zhu, Kyle Shackleford, Sarah Dorfmann, Ji-Hae Lee, Weng Ao, Sheren Hotama, Young Ji Kim, Giacomo Zaccchia, Yukiko Furuhashi, Yanghe Liu, Calvin Tsang, Jason Vazquez, Mengqi Zhou, Maya Narumi, Kristina Bailey, Ran Xin, Tamanna Khemani, Leon Sim-Kimberley Wong, Desiree Rodarte, Azure Grant ve Reina Sasaki.

Kesinlikle çalışmanın kalitesini artırmış yerinde müdahaleleri, düzeltmeleri ve önerilerinden ötürü editörüm Peter Dreyer'e müteşekkirim. Ayrıca NYÜ Avrupa Araştırmaları Kitap Serisi editörü Martin A. Schain ile cömert yorumları ve kitapta yer alan argümanı güçlendirmek için açıklık gerektiren konulara dikkatimi çektikleri için isimlerini bilmediğim harici inceleme yapanlara minnet borçluyum.

Bu kitabın bölümlerinden parçalar, daha öncesinde “Karşılaştırmalı Perspektifte Diasporalar” isimli lisansüstü seminerimde ele alınmıştı. 2016 yılında Bölüm 1, Berkeley Kaliforniya Üniversitesi Toplumsal Meseleleri Araştırma Enstitüsü'nde Seminer Dizilerinin parçası olarak sunuldu. Bölüm 2 Ağustos 2016'da Seattle'da düzenlenen Amerikan Sosyoloji Derneği'nin yıllık toplantılarında iletildi.

Palgrave Macmillan'da yayın sürecinin geneli boyunca bana yardımcı olan iki harikulade editörle, Alexis Nelson ve Kyra Saniewski'yle çalışma şansına sahiptim. Ayrıca pazarlama personeline, üretim sürecini denetlemiş Aishwariya Ravi'ye, dizini hazırlayan Judy Huang, Emily Colby ve Benny Chen'e de teşekkürlerimi iletiyorum.

Berkeley Kaliforniya Üniversitesi Yönetimsel Araştırmalar Enstitüsü'nde, Berkeley Küreselleşme ve Bilişim Teknolojileri Merkezi'nin himayesi altında hazırlanan bu kitap, küreselleşme, göç ve ulus devletin dönüşümü üzerine yazılmış bir üçlemenin son cildir. İlk cilt

“Avrupa’da Parlamento ve Diaspora” 2013’te New York Üniversitesi Avrupa Araştırmaları Dizisi içinde çıktı ve ikinci cilt “Çok-Sahalı Ulus: Sınır Ötesi Örgütler, Hudut Ötesi Altyapı ve Küresel Dijital Kamusal Alan” 2016’da Palgrave Macmillan tarafından basıldı. Bu kitabın satışından gelecek telif hakları, Haiti, Lascabobas’taki Katolik ve Cemaat okullarındaki dezavantajlı öğrencilerin burslarına ayrılmıştır.

Berkeley, Kaliforniya

1 Kasım 2016

Michel S. Laguerre